

Ta hand om matresterna

Pasta som blivit över, utgången grädde eller gammal frukt. Vi slänger massor av mat varje dag. Det är inte bra för miljön.

De matrester vi kastar kallas för matavfall. Man ska bara slänga sådan mat som inte går att äta. Som potatisskal, bananskal eller mat som blivit gammal.

Ändå slänger vi ungefär en femtedel av all mat vi köper. Det är inte alls bra för miljön. Dessutom blir det onödigt dyrt.

Släng mindre

Det bästa för miljön är att slänga så lite mat som möjligt. Men ibland måste man ändå kasta vissa matrester.

Tyvärr slänger många sitt matavfall i soporna. Om man sorterar ut matresterna kan de bli något bra i stället - biogas och biogödsel.

Använd matavfallspåsen

I många hus kan man sortera matavfallet för sig. Då slänger man matresterna i en särskild matavfallspåse. Tänk på att inte kasta något annat än mat i påsen. Tuggummi, snus, glasspinnar och krukväxter hör till exempel inte hemma här.

Så slänger du mindre mat

1. Festa på rester

Släng inte mat som blir över efter middagen. Du kan äta den till lunch en annan dag eller använda den i en ny rätt. Testat tacopaj eller tacomackor?

2. Ta lite i taget

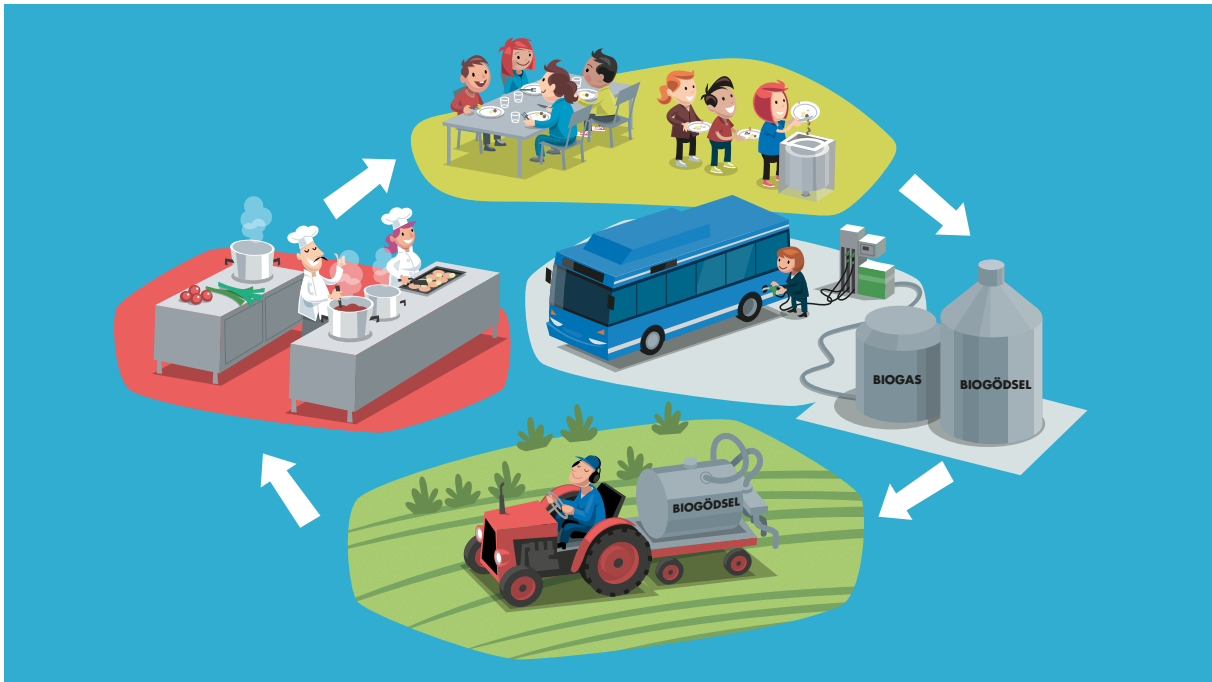
Ta inte mer mat än du orkar äta. Det är bättre att ta många små portioner, än en stor som du inte orkar äta upp.

3. Titta, lukta, smaka

Mat kan ofta ätas även efter bäst föredatumet. Använd dina sinnen för att själv ta reda på om maten går att äta.

4. Handla smart

Brukar maten i kylskåpet bli gammal innan ni hunnit äta upp den? Det är viktigt att inte köpa för mycket mat.

Matens kretslopp

Om du sorterar ut matresterna, kan näringen i maten användas. Den blir biogödsel och ser till att det växer bra på åkern.

När du sorterat ut ditt matavfall, kör sopbilen det till en rötningsanläggning. Där blir matavfallet biogas, men också gödsel. Det kallas för rötning.

Biogas istället för bensin

När matavfallet rötas bildas biogas. Bilar och bussar kan använda biogas i stället för bensin.

Den stora skillnaden är att biogas är mycket bättre för miljön. Fem kilo matavfall kan få en bil att köra i en mil.

Maten blir biogödsel

När matavfallet har rötats bildas inte bara biogas, utan även miljövänligt biogödsel som ser ut som svart vatten. Där finns all näring från maten kvar.

Biogödseln är ekologisk och kan användas istället för konstgödsel. Bönderna använder biogödseln som näring till åkrarna. På åkrarna växer vete, potatis och annat vi kan äta. Dina matrester ser alltså till att ny mat kan växa. Maten går runt i ett kretslopp.

Så bildas biogas och biogödsel

På rötningsanläggningen bryts matavfallet ner till biogas och biogödsel.

Så här går det till:

1. Först delas matavfallet i mindre bitar. Sedan häller man i vätska, så att matavfallet blir till en gråbrun gröt.
2. Den gråbruna gröten läggs i en tank utan syre. Där finns även små små djur som mumsar på maten. De kallas mikroorganismer.
3. När mikroorganismerna är klara har de brutit ner maten. Kvar finns biogas och biogödsel.